

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

Wymiana więźniów politycznych

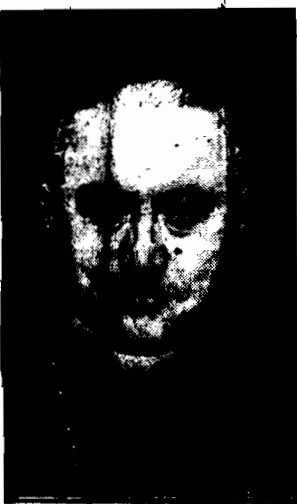
**MĘŻY
POLSKĄ A SOWIETAMI**
Za wydanie 9 komunistów wróci do kraju 32 Polaków

Pomiędzy rządem polskim i sowieckim toczą się za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża rokowania o wymianę szeregu więźniów politycznych.

Chodzi tu o 32 Polaków, których wydać na Polskę rząd sowiecki i o 9 więźniów - komunistów, których wydać mają władze polskie Sowietaom.

Rokowania, toczące się już od dłuższego czasu, dobiegają końca.

**KAPELUSZ KARDYNALSKI
DLA PRYMASA POLSKI**
Arcybiskup Hlond zamianowany kardynałem

RZYM, 28.5. Na dzisiejszym tajnym konsystorzu mianowany został kardynałem prymas polski arcybiskup poznański i gnieźnieński Hlond.

Przez nominację ks. prymasa Hlonda pozyskała Polska drugie go kardynała. Kapelusze kardynalskie posiadał dotychczas tylko ks. kard. Kakowski.

Kłeska gospodarcza

zawisła nad Rosją sowiecką

RYGA 28.5. Koła handlowe oceniają, że konflikt anglosowiecki nie pozostanie bez wpływu na stosunki pomiędzy państwami bałtyckimi a Rosją.

Francja obejmie opiekę nad Anglikami w Rosji

LONDYN 28.5. Wobec przejęcia ochrony interesów rosyjskich w Anglii przez ambasadę niemiecką, rozważana jest tu żywo kwestia, kto obejmie ochronę interesów angielskich w Moskwie. Kraja pogłoski, iż

Na Kremlu radzą bez przerwy

Sowiecka akcja przeciw Anglii w toku

BERLIN 28.5. „Berl. Tageblatt” donosi z Moskwy, że w Kremlu odbywają się ciągle narady nad sytuacją, wytworzoną przez zerwanie stosunków dyplomatycznych z Anglią. Jakkolwiek przebieg tych narad otoczony jest ścisłą tajemnicą, to jed-

150 górników żywcem pogrzebanych

Eksplozja w amerykańskiej kopalni węgla

NOWY JORK, 28.5. — Tel. wł. Podczas eksplozji w kopalni „La Trinidad” w Colorado pogrze-

5 komunistów litewskich skazanych na śmierć, ośmiu na więzienie długoletnie

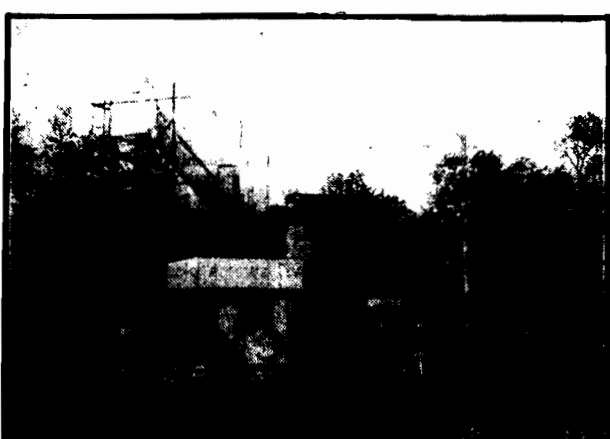
za organizowanie zbrojnej rewolucji

KOŃNO, 28.5. W sprawie 17 komunistów oskarżonych o działalność antypaństwową i organizowanie zbrojnego powstania, padł wyrok. Pięciu komunistów skazano na

Przed Międzynarodowym Kongresem Medycyny Wojskowej w Warszawie

Gen. lek. ST. ROUPPERT szef departamentu sanitarnego M.S.W. i przewodniczący kongresu.

Gorączkowa praca przy budowie pawilonów. W głębi na prawo efektowny dworek zakopiański z ekspozycją polską.

Pulk. lek. K. LUBIERSKI komisarz generalny kongresu medycyny wojskowej.

Kompania wojska w płomieniach

7 żołnierzy żywcem spalonych, 14 walczy ze śmiercią, 15 ciężko rannych

Tragiczna noc wracającego z ćwiczeń oddziału 56 pułku piechoty

We wsi Kunowo (pow. Śrem) w województwie poznańskim padła, wczorajszej nocy, cała kompania karabinów maszynowych ofiarą potwornej katastrofy. Pograżona w głębokim śnie w stodole wiejskiej, nagle znalazła się w morzu płomieni.

Do Kunowa przemaszerowały około g. 10 wiecz. 2 kompanie karabinów maszynowych 56 p.p. stacjonowanego w Krotoszyńcu.

Po przejeździe 40 km. w drodze do Biedruska, gdzie miały się odbyć ćwiczenia, żołnierze byli tak zmęczeni, że dowodzący oficerowie postanowili zakwaterować się na noc w Kunowie.

Jedna grupa, złożona z 60 ludzi, zajęła stodołę u gospodarza Klupczyńskiego. W parę minut po zajęciu stodoły, przeme-

na słomie głębokim, twardego snem.

Nagle stodoła stanęła w płomieniach.

Żołnierze, pogrążeni w głębokim śnie, zostali formalnie zalani morzem ognia. Trzej żołnierze spłoneli momentalnie na śmierć.

Zostali po nich tylko zwęglone szczątki.

Trzydziestu kilku, okrutnie przebudzonych, w oszalełości wzięło się, szukając drogi ucieczki — daremnie. Są oni przeważnie śmiertelnie poparzeni.

Zaledwie 15 z nich może się uda utrzymać przy życiu.

Rannych, obandażowanych wata, przewieziono do szpitala skierowanego w Goścynku, gdzie czterech zmarło wśród okrutnych męk, a 14 walczy ze śmiercią.

Oprócz trzech żołnierzy zgłoszonych w strasznym ogniu na miejscu w stodole, których na-

zwisk do tej chwili nie zdołano ustalić, zmarli w szpitalu w Goścynku: Józef Kupiszak (Jarocin), Walenty Zawisza (Kalisz), Mano Kugel (Lwów), Walenty Jakubczyk (Warszawa).

W szpitalu oparzeni b. ciężko znajdują się żołnierze rodem z Kalisza: Marjan Tomczak, Bertchold Herzog, Józef Nowakowski, Stanisław Słodutski, Stanisław Ptak, Józef Ptak, Józef Koch, Józef Gracerek, Ignacy Adamus, Józef Jasnowski, Antoni Wawrzyniak, Jan Plachczyk.

Z Jarocina: Roch Pachurka, Franciszek Kłiecia, Franciszek Anders, Stanisław Chałupczyński, Stanisław Gruchot, Stanisław Wielebński, Jan Witczak, Jan Klajer.

Ze Lwowa: Władysław Wyszyski.

Z Częstochowy: Ignacy Jankowski.

Katastrofa fińskiego samolotu

5 osób rannych

TALLIN, 28.5. Samolot fińskiego towarzystwa lotniczego, kursujący na linię Tallin — Helsi-

for spadł w czasie lądowania 5 osób zostało rannych, w tej liczbie 2 ciężko. Aparat uległ zupełnemu zniszczeniu.

Samobójstwo multi-milionera

Ofiara niemieckiego krachu giełdowego

BERLIN 28.5. Donoszą z Dreźnie, iż popełnił tam samobójstwo znany multimilioner bankier Oskar Heßman. Powodem

samobójstwa jest bankructwo, wynikłe na tle wielkich strat w czasie ostatniej baissy giełdowej.

Przełknięte podkłady spowodowały wykołnienie pociągu pod Łodzią

Śmierć konduktora w katastrofie kolejowej

ŁÓDŹ 28.5. Po południu wydarzyła się katastrofa kolejowa w pobliżu stacji Łódź-Kaliszka.

Pociąg towarowy, załadowany mąką i drzewem, został zatrzymany przez wyskoczenie z szyn jednego z wagonów.

Wagon ten stoczył się z nasy- pu, przemieszczając konduktora

Siwskiego, który poniósł śmierć na miejscu. Inny wagon wypadł na mur, oddzielający tor kolejowy od ulicy, przyczem rozbił go. Odlamki zraniły kilku przechodniów.

Przyczyną katastrofy — przełknięcie podkładów kolejowych.

Krwawe starcia przedwyborcze

W BUŁGARJI

Dzisiaj wybory do sobranja

SOFJA, 28.5. W przeddzień wyborów do sobranja doszło w różnych częściach kraju do burzliwych starć.

Na zgromadzeniu przedwybor-

czem w Warnie wywiązała się bójka. Jest wielu rannych. Prasa opozycyjna zarzuca rządowi stosowanie terroru

Tragiczny strzał na posterunku policji

St. posterunkowy zastrzelił kolegę

ŁÓDŹ, 28.5. — Tel. wł. — Na posterunku policji w Chojnicach wydarzył się tragiczny wypadek. Starszy posterunkowy Józef

Szczawiński, strzelając z karabinu do celu, zabił przez nieostrożność swego kolegę post. Solarka. Szczawińskiego aresztowano.

Prowokacje Turnvereinu

Powstańcy śląscy rozpdzili oddział hakatystów

KATOWICE, 28.5. Z Pszczyny donoszą, iż w czasie ćwiczeń sekcji przysposobienia wojskowego Związku powstańców śląskich doszło do starcia z oddziałem niemieckiego „Turnvereinu”.

Niemcy nieśli na przódzie niemieckie sztandary cesarskie z orłem i śpiewali prowokacyjne antypolskie piosenki, czemu oburzeni powstańcy, rozpdzili oddział.

Zajście skończyło się stosunkowo spokojnie, dzięki zimnej krwi i stanowczości komendanta powstańców.

**POLAK
PRZEDSTAWICIELEM
STANÓW ZJEDNOCZONYCH
na międzynarodowym
kongresie
medycyny wojskowej
w Warszawie**

Pptk. dr. PR. FRONCZAK z Buffalo.

Z Łodzi: Zygmunt Jakubowski.

Z Ostrowia: Józef Ciesielski. Poza tym opatrzone na miejscu cały szereg rannych podoficerów i żołnierzy

Na wieść o strasznym wypadku przybyła do Kunowa żandarmeria wojskowa z Leszna, dowództwo żandarmerii O. K. Poznań delegowało nadto kpt. Schmidta, celem przeprowadzenia śledztwa.

Przyczyna wybuchu pożaru był zapewne porzucony nieogdnie papieros.

Pojednanie Bułgarów z Jugosłowianami

u grobu polskiego Nieznanego Żołnierza

Godny uwagi fakt zdarzył się na odbywającym się obecnie w Warszawie jeździe lekarzy słowiańskich.

Na grobie Nieznanego Żołnierza składali wieńce delegacje zarannicze. Jugosłowianie i Bułgarzy złożyli jeden wspólny wieńiec z dwiema wstęgami o barwach jugosłowiańskich i bułgarskich.

Jest to pierwszy po wielkiej wojnie wypadek, by Jugosłowianie i Bułgarzy występowali wspólnie na reprezentacyjnym terenie międzynarodowym. Z całą radością podkreślić należy, iż ten symbol pojednania pobratymych narodów słowiańskich miał miejsce właśnie w Warszawie.

Likwidacja Jacejki komunistycznej

Zamknięcie zrzeszenia

pomocy bezrobotnym pracownikom umysłowym

Na wniosek komisarsza rządu minister spraw wewnętrznych zamknął stowarzyszenie „Zrzeszenie pomocy bezrobotnym pracownikom umysłowym”.

Należy zaznaczyć, że władze bezpieczeństwa oddawna posta-

wały informacje, że pod płaszczykiem tego stowarzyszenia działają komunisty. Ścisła ewangelizacja członków zrzeszenia wykazała, że stali oni w bliskim kontakcie z wywrotowymi elementami.

Aresztowanie sekretarza „Siołałowczyków”

za oszustwa

I podrobienie pieczęci urzędowej starostwa

OSWIECIM, 28.5. Policja aresztowała Stefana Ciszewskiego, b. sekretarza N. P. R., obecnego sekretarza „siołałowczyków”, pod zarzutem popełnienia szeregu oszustw.

Ciszewski wystawiał różne

fałszywe dokumenty przy pomocy podrobionych pieczęci, zwłaszcza pieczęci starostwa w Bielsku. Za wystawianie tych dokumentów aresztowany nobilitował od naiwnych mieszczan i chłopów stosunkowo wysokie opłaty.

Jubileusz pośła Rajmunda Jaworowskiego

Wczoraj obchodził 25-lecie pracy politycznej

WARSZAWA, 29.5. Jubileusz 25-lecia pracy partyjnej w P.P.S. obchodził wczoraj pośła Rajmund Jaworowski, w pracy konspiracyjnej za czasów rosyjskich znany pod pseudonimem „Antoni”.

Na uroczystości w lokalu O.K.R. zjawili się wielu posłów i wybitnych działaczy P.P.S., między nimi sen. Lemański, młn. Moraczewski, pos. Dąbrowski i Barlicki, nadto delegat fabryk i dzielnic. Po szeregu przemówień, nacechowanych serdecznością,

wręczono jubilatowi adres okolicznościowy oraz pamiątkowy zegarek po Włodzisławie Jodce - Narkiewicz z napisem: „Niech Cię wskazówki Włodka prowadzą w Twej pracy”. Małżonka zaś córce jubilatki wręczyła piękny bukiet kwiatów.

Pod koniec chóru robotników z radostno i fabryk karabinów odśpiewał szereg pieśni. Wrzuszony jubilat dziękował za te objawy przyjaźni i uznania.

Preludja do letniej sesji parlamentu

Wielkość stronnictw za rozwiązaniem Sejmu własną uchwałą

WARSZAWA, 29.5. Zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmowej uchodzi za zapewnione. Rząd zdecydował już, że Sejm zwołany będzie w czerwcu. Dla ustalenia konkretnych dat i programu obrad toczą się poufne pertraktacje. Równocześnie stronnictwa parlamentarne prowadzą narady dla przygotowania wniosków na nadchodzącą sesję. W Sejmie odbyło się wczoraj zebranie przywódców klubów polskich, zwołane przez prezesa Z. L. N. p. Głabińskiego. Stawili się posłowie: Głabiński (Z.N.), Stroński (Ch.N.), ks. Kaczyński (Ch.D.), Kiernik i Dębski (Piast), Baziński

(Wyzwolenie), Popiel (NPR.) i Niedziatkowski (PPS.). Rządowy „Klub Pracy” nie został na obrady zaproszony. „Stronnictwo Chłopskie” zaś nie stawiało się. P. Głabiński oznajmił, że jest mu wiadomy zamiar odbycia w sprawie sesji sejmowej konferencji w najbliższą środę. W konferencji uczestniczyć mają: premier Marszałek Piłsudski, marszałek Sejmu Rataj i marszałek Senatu Trampczyński. Wobec tego kwestia inicjatywy poselskiej co do zwołania sesji jest w tej chwili nieaktualna. Przechodząc do programu prac sejmowych uznano za dojrzały do

załatwienia wniosek PPS. o zmianę konstytucji w ten sposób, aby Sejm mógł rozwiązać się własną uchwałą. Nowością jest przyjęcie przez przedstawicieli większości parlamentarnej wniosku, że zmiana powyższa w konstytucji może być dokonana tylko wówczas, jeżeli bezpośrednio po niej nastąpi druga uchwała natychmiastowego rozwiązania się Sejmu. Dojrzałym do załatwienia uznano również projekt ustawy o zgrupowaniu, oraz projekty ustaw samorządowych. Z prawej strony Izby przypomniano nadto projekt ustawy o komunistach, przy czym zauważono, że skoro rząd w drodze administracyjnej odwołał stronnictwo komunistyczne mu charakteru legalnego, należy decyzję podobnej dla podstawy prawnej w formie ustawy. Dłuższą dyskusję i rzeczową krytykę wywołały nowe dekrety prasowe. Zarówno ze strony socjalistycznej, jak narodowo-demokratycznej przygotowywane są zmiany

pewnych postanowień, szczególnie drastycznych z punktu widzenia konstytucyjnego. Komisja prawnicza będzie miała za zadanie nie uchylene, lecz opracowanie projektu noweli do obu dekretów. Uznano dalej potrzebę ustawy, która wyraźnie wyłącza udział członków armii w jakichkolwiek wyborach, a więc także komunalnych. Wymaga tego zasada apolityczności armii. W końcu postanowiono kontynuować narady nad zmianą ordynacji wyborczej.

Urzednicy a walka z nadużyciami
Zarządzenie ministra skarbu
WARSZAWA, 29.5. Ministerstwo skarbu wydało do wszystkich departamentów i urzędów mu podległych okólnik, polecający władzom skarbowym współdziałanie z pracami komisji nadzwyczajnej do walki z nadużyciami naruszającymi interesy państwa. Równocześnie okólnik zwraca uwagę na przepis 644 K. K., którego mocą urzędnik, winny niedo

Jaki wybrać zawód po ukończeniu szkoły powszechnej

Dwulecie miejskiej pracowni psychotechnicznej

Wybór zawodu przez młodzież kończąca szkoły powszechne, niejednokrotnie jest dziełem przypadku, lub decyzji, powziętej bez żadnego zastanowienia. Zaledwie 25 proc. tej młodzieży wybiera sobie zawód, odpowiadający jej zdolnościom, zdrowiu i skłonnościom. Aby więc tej całej wielkiej reszcie młodzieży ułatwić powzięcie tak ważnej w życiu ich decyzji, sekcja higieny szkolnej wydziału oświaty i kultury przy magistracie warszawskim powołała miejską pracownię psychotechniczną, która właśnie ukończyła drugi rok swego istnienia. Badania zdolności ucznia dokonywane są w tej pracowni na podstawie kwestionariuszów, z których jeden wypełnia uczeń w pracowni, spowiadając się w nim

ze swych upodobań, sposobu życia itp. Posiadając te dane, pracownia przystępuje do ustalenia „profilu psychofizjologicznego” ucznia, przy pomocy nader pomysłowych i skomplikowanych przyrządów, testów itp. W taki sposób uzyskane dane pozwalają dopiero ustalić przydatność badanego do obieranego zawodu. Interesująca jest rzeczą, jakie zawody najczęściej są przez młodzież wybierane. Zebrane przez pracownię materiały wskazują, iż chłopcy najchętniej „obstawiają” różnego rodzaju zawody mechaniczne, następnie handel i rolniczość. Nie brak również kandydatów na szoferów i lotników. Dziewczęta najchętniej poświęciłyby się nauczycielstwu, z kolei idzie praca biurowa, handel. Wiele dziewcząt, szczególnie z klasy uboższej, nie pogardza rekodzielnictwem (krawiectwo, bieżniarstwo, hafciarstwo), a obecnie coraz liczniej znajdują się kandydatki na gwiazdy filmowe.

GIEŁDA

WARSZAWA, 29.5. NOTOWANIA OFICJALNE z dnia 28 b. m. Waluty i deby
Bekia 124.30 (sp. 124.11, kup. 123.99); Heland 358.25 (sp. 358.16, k. 357.33); Londyn 43.45 i pol. (sp. 43.36, k. 43.37); Nowy Jork 89.3 (sp. 89.5, kup. 89.1); Paryż 30.05 (sp. 30.14, kup. 30.96); Praga 26.50 (sp. 26.56, kup. 26.44); Szwajcaria 172.15 — 171.10 (sp. 172.56, kup. 171.67); Włochy 46.98 (sp. 46.10, k. 46.86); Wiedeń 125.96 (sp. 126.26, kup. 125.64).
Papieru procentowego
8 proc. L. Z. państw. B. rolnego 92.00 (zł. 158.52); 5 proc. pol. premjowa 54.75; 8 proc. L. Z. państw. Banku gosp. kraj. 92.00 (zł. 158.52); 8 proc. obl. komunalne Banku gosp. krajowego 93.00 (zł. 160.24); 6 proc. pol. dolarowa z r. 1920 85.00 — 84.75 (zł. 789.00 — 756.82); 10 proc. pol. dolarowa 102.90 — 103.00 (zł. 177.39 — 177.47); 5 proc. państw. konwersyjna 66.25; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 62.65 — 62.30; 5 proc. L. Z. m. Warszawy 80.00; 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 62.50.
ZURYCH, 28.5. Zamknięcie. Paryż 20.36 i trzy czwarte, Londyn 25.24 i pięć osmych, New York 5.19 i trzy czwarte, Belgia 72.23, Włochy 29.41 i jedna czwarta, Hiszpania 91.25, Holandia 208.10, Berlin 123.15, Wiedeń 124.40, Kopenhaga 138.85, Szwajcaria 172.15, Warszawa 58.10, Budapeszt 90.60, Białogrod 9.13 i pół, Ateny 6.85, Konstancja 2.73 i pół, Bukareszt 3.14, Helsingfors 13.07 i pół, Buenos Aires 220.00 (PAT.).
Wieczorne notowania nieoficjalne z dnia 28 b. m.
Tendencja mocna.
B. Polski 150.50, D. Dyskontowy 135.00, B. Handlowy 7.50, B. Zjedn. Ziemi Polski 3.50, B. Zyr. Zar. 91.00, Elektr. Dabrow. 69.50, Sł. i Światło 88.00, Czerwik 1.15, Czesłocice 3.50, Michałow. 0.78, Ostrowie 2.90, Warsz. Cukier 5.80, Wysoka 125.00, Węg. 112.50, Nobel 5.95, Ciepłota 44.50, L. Pop. 33.50, Modrzewie 9.90, Ostrowiec 82.00, Pociąg 3.25, Rohn 1.00, Rudzka 2.85, Starachowice 4.92 i pół, Zawiercie 40.50, Zyrardów 9.40, Borkowski 3.70, Haberbusch 160.00, Żegluga 0.58.

Za zbrodnię z przed 20 lat

Dawid Gross z łodzi skazany na 5 lat więzienia

Przed warszawskim sądem apelacyjnym stanął wczoraj przestępca łódzki Dawid Gross, skazany przez pierwszą instancję na 12 lat ciężkiego więzienia za zamordowanie przed 20 laty rodziny Icha Breitsteina, kowala w Żychliwie. Gross po dokonaniu zbrodni zbiegł zagranicę i wrócił do kraju, przypuszczając, iż Icek Breitstein nie żyje. Obronca oskarżonego adw. M. Lewy, stając w obronie Grossa, wskazywał na przedawnienie i na fakt, iż klient jego w ciągu ostatnich 20 lat zapracował sobie uczciwym życiem na pewne względy. Sad drugiej instancji zmniejszył mu karę do 5-ciu lat więzienia.

Ku ulepszeniu fundacji Krzemienieckiej zmlerza nowy statut

opracowany przez ministerstwo oświaty

WARSZAWA, 29.5. W najbliższych dniach ministerstwo oświaty złoży w Radzie ministrów projekt zmiany statutu Liceum Krzemienieckiego. Zmiana ta jest w związku z dotychczasowymi niedomaganiem instytucji, miedawna wizytacja p. ministra oświaty w zakładach Krzemienieckich i z przeniesieniem wizytatora Liceum, p. Piekarskiego na inne stanowisko. Poziom szkół, ich zaopatrzenie, oraz gospodarka w dobrach fundacji Krzemienieckiej wymagały się poważnych ulepszeń i zmiany systemu administracji. Nowy projekt statutu zmlerza do usprawnienia zarządu Liceum Krzemienieckiego i zwiększenia kontroli ministerstwa nad tą ważną placówką.

„KIELICH GORYCZY”

we wspomnieniach historycznych Władysława Grabskiego

Ubole polskie piśmiennictwo polityczne pozyskało rzecz cenną i oryginalną w świetle wydanego dzieła Władysława Grabskiego: „Dwa lata pracy u podstaw państwowości naszej (1924—1925)”. Oryginalność i waga tego dzieła polega na tym, że poczęło się ono z przeżyć i doświadczeń, zebranych na najwyższym posterunku władzy w państwie. O Polsce na kartach tego dzieła mówi ten, który nią rządził i któremu ciężar o-wych rządów głęboko wżarł się w ramiona. Mówi ten, który jest żywym pomnikiem uzdrowienia naszej waluty, a który stał się kołem oliwnym jej załamania. Dramat Władysława Grabskiego spłótł się z dramatem Polski, a kryzys wywołany jego ustąpieniem po dzień dzisiejszy nie został zażegnany. Gdy na schyłku r. 1923 Grabski przystępował do przeprowadzenia reformy walutowej, wszyscy dziwili się jego odwadze. Wiedzieli, że nie miał w zapasie pożyczki zagranicznej, wiedzieli, że deficyty były początkowo niemiernie, że urzędy skarbowe pozostawiały wiele do życzenia, a monopol trzeba było dopiero montować. On jeden w całym narodzie podjął się tego, aby dać Polsce

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

„KIELICH GORYCZY”

we wspomnieniach historycznych Władysława Grabskiego

Ubole polskie piśmiennictwo polityczne pozyskało rzecz cenną i oryginalną w świetle wydanego dzieła Władysława Grabskiego: „Dwa lata pracy u podstaw państwowości naszej (1924—1925)”. Oryginalność i waga tego dzieła polega na tym, że poczęło się ono z przeżyć i doświadczeń, zebranych na najwyższym posterunku władzy w państwie. O Polsce na kartach tego dzieła mówi ten, który nią rządził i któremu ciężar o-wych rządów głęboko wżarł się w ramiona. Mówi ten, który jest żywym pomnikiem uzdrowienia naszej waluty, a który stał się kołem oliwnym jej załamania. Dramat Władysława Grabskiego spłótł się z dramatem Polski, a kryzys wywołany jego ustąpieniem po dzień dzisiejszy nie został zażegnany. Gdy na schyłku r. 1923 Grabski przystępował do przeprowadzenia reformy walutowej, wszyscy dziwili się jego odwadze. Wiedzieli, że nie miał w zapasie pożyczki zagranicznej, wiedzieli, że deficyty były początkowo niemiernie, że urzędy skarbowe pozostawiały wiele do życzenia, a monopol trzeba było dopiero montować. On jeden w całym narodzie podjął się tego, aby dać Polsce

Piękna książka słowacka o Polsce

Napisał ją redaktor Karol Sidor z Bratysławy

W tych dniach ukazała się na słowackich półkach księgarskich bogato wydana i obficie ilustrowana książka p. t. „Cestou po Polsku”. Są to, jak z tytułu widać, wrażenia z podróży po Polsce. Autorem tej książki jest znany literat i publicysta słowacki, redaktor „Slovaku” p. Karol Sidor, wrotny przyjaciel Polski.

Bochnia najczystsze miastem

w województwie krakowskim

W ubiegłym tygodniu dokonano inspekcji sanitarnej miast w woj. krakowskim. Specjalna komisja zwiedziła Chrzanów, Oświęcim, Niepołonicze, Bochnię, Brzesko i Tarnów.

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Kolonje letnie dla dzieci wojskowych

W lasach sosnowych nad Narwią

WARSZAWA, 29.5. Obok kolonji letnich dla dzieci wojskowych w Cechocinku, które w ubiegłą niedziele zostały otwarte — ma zamiar „Rodzina wojskowa” powołać do życia także kolonje wypoczynkowe na lipiec i sierpień pod Ostrołęką

Nareszcie! zaczynamy myśleć o budowie gmachów państwowych

Min. rob. publ. przystępuje do opracowania programu budowy gmachów państwowych. W związku z tem min. rob. publ. zwróciło się do innych ministerstw z prośbą o podanie potrzebnych budyn-

Królowa
kwiatu pomarańczowego

Na domowym święcie kwiatu pomarańczowego w Kalifornii obrano za królową miss Dorothy Alt.

DUCH NAPOLEONA I **nie zgadza się, by postać wielkiego cesarza** **odtworzano na filmie**

Grający Napoleona artyści filmowi wpadają w rozstrój nerwowy

Wśród aktorów filmowych w Hollywood panuje przesąd, iż każdy odtwórca roli Napoleona popada w obłąd. Wielki cesarz mści się na tych, którzy chcą go „sprofanować” na filmie.

Przesąd ten uzasadniają po swojemu spirytyści i udowadniają na szeregu przykładów, że każdy po kolei aktor mający grać rolę Bonapartego pozostawał pod wpływem siły wyższej, która go prześladowała i rujnowała zdrowie.

Nawet Charlie Chaplin, najwielki aktor na świecie, o mało nie padł ofiarą „Napoleonizmu” i w

czasie gdy studiował rolę Napoleona, zdradzał pewien rozstrój umysłu.

Objawy te występowały tak silnie, iż najbliżsi przyjaciele i żona trwożyli się, iż Chaplin zwariuje.

W chwilach najweselejszych zabaw, wpadał nagle Charlie w zamyślenie, na twarzy jego pojawiały się chorobliwe rumieńce, zmieniało się brzmienie głosu i ni stąd ni zowąd znakomity aktor zapadał w dziwny trans: zdawało mu się, że jest cesarzem Francuzów.

Wydawał wtedy rozkazy, napominał wodzów, lub marzył głośno o podbojach.

Tej samej chorobie uległ francuski aktor filmowy, Albert Dieudonné.

Wesoły i niefrasobliwy zachorował na melancholię, odsunął się od przyjaciół i zdawało mu się, że jego mieszkankę przemieniło się w namiot, a otoczenie w gęstą i okropną mgłę.

Na tem tle rozgrywały się nieraz przykre nieporozumienia, albo wtem Dieudonné żądał, aby mu

oddawano honory wojskowe i tytułowano „najjaśniejszym panem”.

Przez kilka tygodni panował w domu aktora niesamowity nastrój.

Przyjaciele trwożyli się o jego życie i chcieli przerwać rozpozczęty obraz.

Dopiero, gdy dobiegło do ostatniej sceny, Dieudonné wrócił do normalnego stanu.

Kilka jednak tygodni musiał przeleżeć w łóżku, tak bardzo bowiem stargał sobie nerwy.

35 odznak honorowych

dziwna na piersi miss Violet Krupa z Chicago, najświetniejsza lekkoatletka Stanów Zjednoczonych.

Jeleń z gałęzi

86-letni W. Kirby z Westport w Ameryce zrobił z gałęzi figure jelenia.

Jubileusz wybitnego działacza polskiego w Ameryce

50-lecie pracy prof. Tomasza Siemiradzkiego

Polacy amerykańscy uroczą się, świętując jubileusz 50-lecia działalności społecznej jednego z najzasłużniejszych mężów i wychowawców wychodźstwa polskiego w Ameryce, prof. Tomasza Siemiradzkiego. Urodzony w r. 1859 na Kresach, po studiach klasycznych w Lipsku był nauczycielem języków starożytnych w Siedlcach i Łomży, a następnie, prześladowany za swą działalność patriotyczną wśród młodzieży, przez Apuchtina, był nauczycielem w Odessie.

Aresztowany w r. 1890 osadzony był w wawilonie w Cytadeli, oskarżony o należenie do tajnej organizacji i popieranie skarbu narodowego w Rapperswilu. Po rocznym więzieniu zwolniony wyjechał do Lwowa, a następnie do Detroit w Ameryce, gdzie pracował jako profesor i dziennikarz. W r. 1901 został redaktorem dziennika „Zgoda”, który redagował do r. 1913.

W r. 1912 był jednym z głównych założycieli organizacji niepodległościowej „Komitet obrony narodowej”, która powstała na zew Kom. Północnego, organizującego wówczas kadry armii.

Od r. 1918 mieszka w Cleveland, gdzie redaguje dziennik „Wiadomości Codzienne” i „Dziennik Polski”. W r. 1924 odznaczony został krzyżem „Polonia Restituta”.

Cieszący się jubilat przyjeżdża w

licie b. s. do kraju, by złożyć hołd Marszałkowi Piłsudskiemu i wziąć udział w zjeździe legionistów.

Artystka amerykańska Fay Morbe ubezpieczyła swoją buzię na skromną sumę 50.000 funtów, szterlingów (2 miliony 150 tysięcy złotych).

Kosztowna buzia

Manewry floty amerykańskiej

Obsługa baterii okrętowej w maskach gazowych.

Krwawa zbrodniarka pod lachmanami żebraczki **Nawet w godzinie śmierci nie wyjawiała nazwiska**

W jednym z małych miasteczek pod Bodenbachem, zmarła w tych dniach stara żebraczka, Amalia Schwarz.

Na toż śmierci wezwwała do siebie dyrektora szpitala i pastora, aby uczynić spowiedź swego życia. Opowieść umierającej brzmiała jak bajka.

Amalia Schwarz była córką bogatego właściciela ziemskiego, piastującego wysoką godność na dworze króla bawarskiego.

16-letnia Amalia zakochała się w oficerze gwardji królewskiej, a gdy rodzice nie godzili się na jej małżeństwo uciekła z domu i postanowiła prowadzić samotne życie.

Zarabiała igłą na chleb codzienny i zaopatrując się w fałszywe papiery, opiewające na nazwisko Amalii Schwartz, wyjechała do Paryża, dokąd miał przybyć jej ukochany.

Porucznik przyjechał do Francji, przeżyli wspólnie kilka tygodni, lecz gdy przyszła chwila rozstania, wyznał, że nie może jej pościć ze względu na swą rodzinę.

Zawiedziona boleśnie kobieta srodze się zemściła. Zastrzeliła porucznika i tak zresztą zamaskowała morderstwo, iż przypuszczano powszechnie, że młodzieniec zginął śmiercią samobójczą.

W ten sam sposób zamordowała Amalia w kilka lat potem pewnego amerykańskiego fabrykanta, który był jej przyjacielem.

Okradła go z gotówki i wyjechała „w świat”, aby użyć życia.

Przed 30 laty przybyła do Niemiec, zrujnowana moralnie i fizycznie, pragnęła ciszy i spokoju. Zarabiała na życie jak mogła, a gdy przyszła starość, została żebraczką.

Prawdziwe nazwisko zmarłej okrywa tajemnica. Nie wyjawiała go nawet w godzinie śmierci.

Litewski kolporter fałszywych banknotów sowieckich przylapany na terenie łotewskim

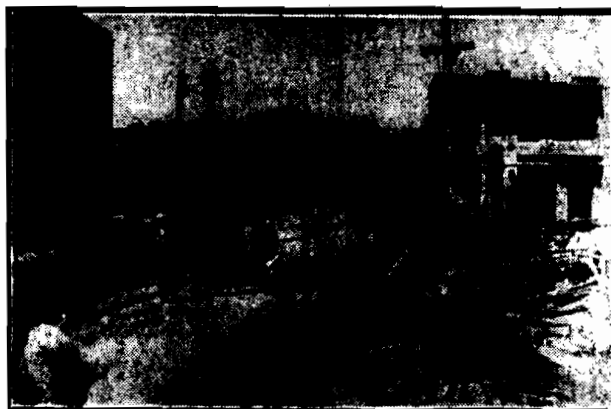
RYGA. 28.5. W Rydze ukazały się ponownie fałszywe czerwonce sowieckie.

Władze policyjne aresztowały urzędnika kolei litewskich Korsa, który usiłował zbyć większą ilość tych czerwonce w kantorze w mianu na dworcu litewskim.

NISZCZYCIELSKI HURAGAN W AMERYCE

Miasto Poplar Bluff zamienione w gruz w ciągu 5 minut.

Za podszeptem opętanej zemsty **Zabójstwo na ulicy Nowogrodzkiej w Warszawie**

WARSZAWA. 28. V.

Przed domem nr. 42 przy ul. Nowogrodzkiej rozegrał się wieczorem o g. 7 morderstwo.

akt strasznej zemsty.

Ody mianowicie z bramy tego domu wychodził właściciel sklepu z ubraniami, 40-letni Stanisław Jakubowski, nagle podszedł do niego starszy mężczyzna i z bliskiej odległości dał do niego dwa strzały.

Jakubowski zatoczył się i runął na bruk, zalewając się krwią, zabójca zaś szybkim krokiem odszedł ul. Poznańską w stronę hotelu „Polonia”. Strzały zrobione na przechodniach tak

plorujące wrażenie, że zabójcy nikt nie zatrzymał.

Tymczasem zabójca zjawiał się na dworcu Głównym i tam podszedł do post. Zimnowódzkiego, któremu wręczył rewolwer „Nagana” i oświadczył spokojnie, że przed chwilą

zabił człowieka. Post. Zimnowódzki odprowadził zabójcę do komisariatu 11-go, gdzie w toku badań okazało się, że aktu potwornej zbrodni dokonał on z zemsty.

Nie tań niczego, mówił o sobie długo i wyczerpująco. Nazywa się Tadeusz Nowak, mieszka przy ul. Tykocińskiej 23. Ma żonę i siedmioro dzieci. Od dłuższego czasu ro-

dzina jego jest

w beznadziejnej nędzy. Zdaniem jego, do tego stanu rzeczy doprowadził go Jakubowski, z którym los zetknął go w przedstawicielstwie chicagowskich mecha-

nicznych fabryk ubiorów „Ameryka” na Pradze. Nowak pracował tam dłuższy czas, Jakubowski był członkiem przedstawicielstwa. Nagle zaczęły się snuć koło osoby Nowaka

243 napady i 5 mordów popełniła młodociana bandytka amerykańska

córka zamożnych i szanowanych rodziców

W Chicago toczy się rozprawa przeciw 17-letniej Marji Glyn, słynnej bandytki, która stanowiąca na czele bandy rabusiów, złożonej z 11 chłopców i 3 dziewcząt, przez kilka miesięcy terrorizowała miasto.

Polica chicagowska długo wytężyła energię, aby schwycić bandytkę, która z nieprawdopodobną brawurą napadła na banki, sklepy i przedsiębiorstwa.

Marja Glyn trzymała podkomendnych w ogromnej karności, skazując ich na dotkliwe kary za najdrobniejsze uchybienie.

Akt oskarżenia zarzuca bandytce 243 dokonane napady i pięć zamordowań.

W sądzie Glyn płacze się w zeznaniach, daje naiwne odpowiedzi, ociera czasami łzy i przyznaje się pokolei do zarzucanych jej zbrodni.

Dlaczego napadła, grabiła i mordowała?

Miała przecież zamożnych rodziców i mogła wieść spokojne i cnotliwe życie.

Siedemnastoletnia dziewczyna daje charakterystyczną odpowiedź:

— Nudno mi było w domu, stary bracia przechwalali się bohaterstwem czynami na placu boju, chciałam im pokazać, co mogłabym zrobić, gdybym była żołnierem.

różne podejrzenia.

Szeptano sobie, że Nowak dopuścił się defraudacji, to znów kradzieży materiałów itd. Pewnego dnia bez dochodzenia, bez sądu zwolniono go. Nowak widział w tem rękę Jakubowskiego.

Jakiś czas Nowak pozostawał bez posady.

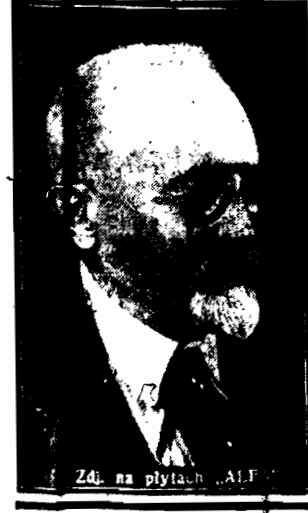
Wreszcie dostał pracę w pewnej firmie krawieckiej w Żyrardowie. Niedługo cieszył się jednak spokojem. Podejrzenia, rzucane na niego w przedstawicielstwie na Pradze, dotarły za nim do Żyrardowa. Po jakimś czasie zwolniono go z pracy i tutaj.

Nowak był pewny, że i ten cios spadł na niego z inicjatywy Jakubowskiego. Postanowił się tedy zemścić.

Wczoraj czyhał na Jakubowskiego już od godz. 6 po poł.

Wszedł on na schody domu nr. 42 przy ul. Nowogrodzkiej i czekał, aż Jakubowski zamknie sklep. Gdy Jakubowski sklep zamknął i wyszedł przed bramę, Nowak dał do niego dwa strzały w głowę. Jakubowski

z przestreloną skrönką został natychmiast przewieziony do szpitala Dzieciątka Jezus, gdzie w parę minut zmarł. Nowaka aresztowano.

Czytajcie
ostatni numer
PRZEGLĄDU
Sportowego
Cena 30 groszy

Śmiertelna bójka na zabawie

Drakarnia MISZONCZNIKA, Białystok, Lipowa 25.—Tel. 3-08.